

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

LUBELSKIE

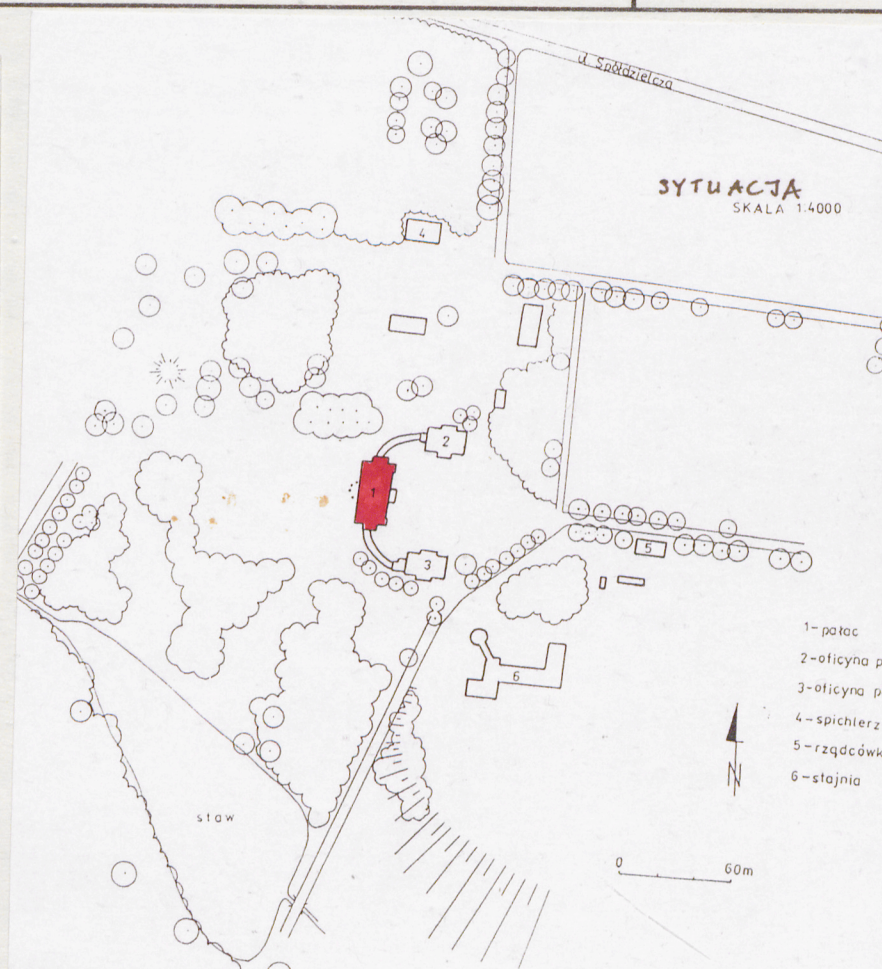
1. Obiekt

PAŁAC

2. Czas powstania
pocz. XIX w.
1837 r.

3. Miejscowość
DOŁHOBYCZÓW

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres
22-540 Dołhobyczów

nr hipoteczny KW 4684

5. Przynależność administracyjna

województwo zamojskie

gmina Dołhobyczów

pow. HRUBIESZÓW

6. Poprzednie nazwy miejscowości

b/z

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo lubelskie

powiat Hrubieszów

8. Właściciel i jego adres

Agencja Własności Rolnej
Oddział w Lublinie

9. Użytkownik i jego adres Gospodarstwo
Rolne S.P. w Dołhobyczowie
22-540 Dołhobyczów

10. Rejestr zabytków

Nr A/260 / 67 data 28.02.67 R.

ORIENTACJA SKALA 1:50000

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja. Zespół pałacowy usytuowany jest na pld. od trasy Hrubieszów - Dołhobyczów. Pałac umieszczony jest pomiędzy dziedzińcem a rozległym parkiem, fasadą zwrócony na wschód, dostępny od szosy dwoma równoległymi alejami, w tym, obsadzoną szpalerem klonowo-lipowym, prowadzącą na podjazd (nieuporządkowany, trawiasty). Istnieje również komunikacja z pałacem wzdłuż podłużnej osi założenia, o przebiegu wsch. - zach. Teren zespołu jest nieogrodzony.

Materiał i konstrukcja. Obiekt wzniesiony jest z cegły, obustronnie otynkowany. Dach dwu-, trój- i czterospadowe o konstrukcji drewnianej, krokwiowo-płatwiowej ze stolcami, pokryte blachą w arkuszach. Stropy płaskie. Kolumny portyków - piaskowcowe. Podest frontowego - murowany z cegły, wycementowany, podobnie galerie; tylnego - wyłożony płytami piaskowcowymi. Klatka schodowa - lustrzane schody "francuskie" o konstrukcji żelbetowej. Okna ościeżnicowe, dwuskrzydłowe, w przewadze sześciokwaterowe. Drzwi zewnętrzne płycinowe, przeszklone. Wokół budynku biegnie wodoszczelna opaska cementowa. Podjazd wyłożony pozostałościami klinkieru.

Rzut. Korpus główny na planie prostokąta z osiowymi pseudoryzalitami, posiada od pln. i pld. prostokątne przybudówki - skrzydła, przylegające do ścian szczytowych i wysunięte od frontu i od tyłu oraz na osi podłużnej pałacu trójosiowymi ryzalitami. Na osi fasady oraz elewacji tylnej portyki kolumnowe; wsch. - na planie prostokątnym (z cokołem wyokrąglonym na zewnątrz); zach. - na planie półkolistym. Galerie przylegające do skrzydeł od pln. i pld. analogiczne, na planie odcinka koła.

Bryła. Zróznicowana. Korpus główny - prostopadłościenny, dwukondygnacyjny, przykryty czterospadem (w połaci zachodniej

c.d. Zał. nr 1

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

W XVII w. Dołhobyczów należał do Skrzetuskich. Wiadomo, iż w 1688 r. przeprowadzili oni podział majątku pomiędzy Grzymałę Skrzetuskiego, a jego bratową, żonę Stanisława - Annę de domo Pietraszewską. W odnośnym dokumencie wymieniono "dwór z budynkami wszystkimi, ogrodami, sadami etc ..." poprzedzający obecny pałac, zapewne usytuowany na jego miejscu, z wykorzystaniem starych "ogrodów" przy zakładaniu parku. Skrzetuscy wzmiankowani są jeszcze w r. 1721, natomiast w pocz. XIX w. Dołhobyczów należał już do hr. Edwarda Rastawieckiego, który wznosił tu własną siedzibę, rozbudowaną następnie w r. 1837 przez znanego arch. Antoniego Corezziego, przy współpracy Antoniego Becka, w stylu późnego klasycyzmu. Zakres rozbudowy był znaczny, nadbudowano bowiem II kondygnację, przekształcono narożne alkierze, zbudowano portyki

c.d. Zał. nr 1

14. Kubatura 3200 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 900 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne nieużytkowany
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Od r. 1953 trwa odbudowa obiektu po pożarze. Obecnie, częściowo ukończone są roboty na zewnątrz pałacu. Zrekonstruowano w całości galerię płn. Uzupełniono szereg elementów zewnętrznych, jak np. kolumny portyków, jakkolwiek obydwa nadal wymagają dokończenia remontu - wsch. balustrady tarasu, zach. - nadbudowy II kondygnacji. Zawieszony obecnie generalny remont wnętrza, odbywa się z zacieraniem cech pierwotnych, m.in. wprowadzono klatkę schodową o nowoczesnej konstrukcji żelbetowej. Składowane są nowowykonane elementy kamienne (piaskowiec), przygotowane do montażu we wnętrzu - trzony i kapitele kolumn, płyty okładzinowe.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Przedłużająca się odbudowa zabytku prowadzona jest z pominięciem części elementów pierwotnych, jak np. piętra skrzydeł. Rekonstrukcji wymagają obydwa portyki, w tym zach. - nadbudowy całej kondygnacji. Wnętrze, poza częścią gzymsów ma wys. I p. (jak się wydaje, będących relikdami pierwotnymi), pozbawione jest pierwotnego wystroju i wyposażenia. Podziały wnętrza i otwory przemurowane na nowo. Wprowadzono nowe schody żelbetowe. Pod względem technicznym obiekt sprawia wrażenie zabezpieczonego przed destrukcją, na wypadek dalszego nieużytkowania, jak obecnie. Jakkolwiek obserwuje się rozległą erozję tynków.	
		20. Najpilniejsze postulaty Konserwatorskie Należy niezwłocznie przekazać opuszczony obiekt w ręce użytkownika, który kontynuowałby remont wg zasad konserwatorskich. Postuluje się rekonstrukcję tylnego portyku wg przekazów ikonograficznych.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Biblioteka

T. Augustynek, A. Obrębska, J. Teodorowicz- Czerepińska, Ewidencja parku w Dołhobyczowie, Lublin 1976, maszynopis w pos. PSOZ;
Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. VIII, woj. lubelskie, z. 6, Warszawa 1964;
Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, woj. zamojskie, Warszawa 1991.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

REGIONALNY OŚRODEK
STUDIÓW I OCHRONY
ŚRODOWISKA KULTUROWEGO
20-113 Lublin, ul. Archidiakańska 4
W-012565023-34000000
83-1-831-43111

25. Opracował

tekst..... Grażyna Michalska 1 XII 1996 r. *Gm*
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Józef Niedźwiedź 1 XII 1996 r. *JN*
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Grażyna Michalska 1 XII 1996 r. *Gm*
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów ROS i OŚK Lublin

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka nr 1, 1' - 3

1. Miejscowość.....	DOŁHOBYCZÓW	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina.....	Dołhobyczów	P A Ł A C	
3. Województwo.....	zamojskie		

c.d. pkt.12. wschodni i zachodni, oraz analogiczne skrzydłowe galerie, a także, jak się wydaje, frontowe pawilony - oficyny. Z tego też czasu pochodzi zabudowa gospodarcza, usytuowana w sąsiedztwie pałacu, jak stajnia, spichlerz. W 1870 r. majątek przeszedł w posiadanie Mieczysława Epsteina, a następnie w r. 1896 nabyli go Swieżawscy, w rękach których dotrwał do chwili upaństwowienia w 1946 r. Podczas II wojny światowej, w r. 1944, pałac oraz część budynków gospodarczych zniszczył pożar. Po wyzwoleniu, zespół pałacowy, użytkowany był przez PGR, a następnie przez Spółdzielnię Produkcyjną. W 1953 r. rozpoczęto odbudowę pałacu, która z przerwami trwa do dzisiaj. Obecnie jest opuszczony, w trakcie, czasowo zawieszzonego, generalnego remontu wnętrza.

c.d. pkt.13. facjata na szerokość trójkondygnacyjnego pseudoryzalitu/, z osiowymi jednokondygnacyjnymi portykami, podtrzymującymi tarasy z murowanymi niekompletnymi balustradami. Skrzydła przybudówki/wraz z ryzalitami/ - jednokondygnacyjne, przykryte dachami trójpołaciowymi. Brak podpiwniczenia. Galerie - jednokondygnacyjne, przykryte dwuspadami, otwarte od frontu 12-filarowymi arkadami /o wykuszu prostokątnym/, przy czym przesła skrajne przy pałacu, posiadają ślepe arkady. Od wschodu ramiona galerii dotykają oficyn.

Elewacje. Jedno - /skrzydła/ i dwukondygnacyjne, na cokole. W obrębie korpusu głównego, w kierunku pionowym rozcłonkowane pasem gładkiego fryzu i gzymsem kordonowym, zwieńczone belkowaniem o gzymsie kostkowym oraz biegnącym powyżej pasem gładkiego fryzu z profilowanym gzymsem koronującym. Fasada i elewacja tylna - siedmioosiowe, boczne - trójosiowe. Ryzalitty fasady i elewacji tylnej - trójosiowe. Tylne - trójkondygnacyjny. Górna kondygnacja ozdobiona jest dekoracją sztukateryjną o motywach żeńskich postaci antycznych z wieńcami laurowymi w dłoniach /geniusze?/. Wszystkie naroża oraz ryzalitty podkreślone pilastrami, na wys. I p. jońskimi. Osie wyznaczone otworami - w przewodzie prostokątnymi, w profilowanych obramieniach, z nadprożami - poza półkoliście przekrytymi w obrębie piętra ryzalitu elewacji tylnej oraz

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

verte!

Miejsce przechowywania negatywów:

Wzór ODZ 1995 r.

przekrytymi oślim łukiem, występującymi w elewacjach bocznych skrzydeł. Elewacje frontowe i tylne skrzydeł rozwiązane pendant parteru korpusu głównego. Trójosiowe, ze środkowym oknem, flankowanym uskokowymi płycinami, ujętymi wspólnym obramieniem architektonicznym. Kolumny portyków ukształtowane analogicznie - o dwuelementowych bazach, gładkich trzonach i kapitelach doryckich. Elewacje frontowe galerii zwieńczone są pasami gładkiego fryzu i profilowanymi gzymsami. To niepełne belkowanie podtrzymywane jest przez pilastry doryckie, przylegające do filarów. Elewacje tylne rozcłódkowane są dekoracją ramową, zwieńczone profilowanym gzymsem.

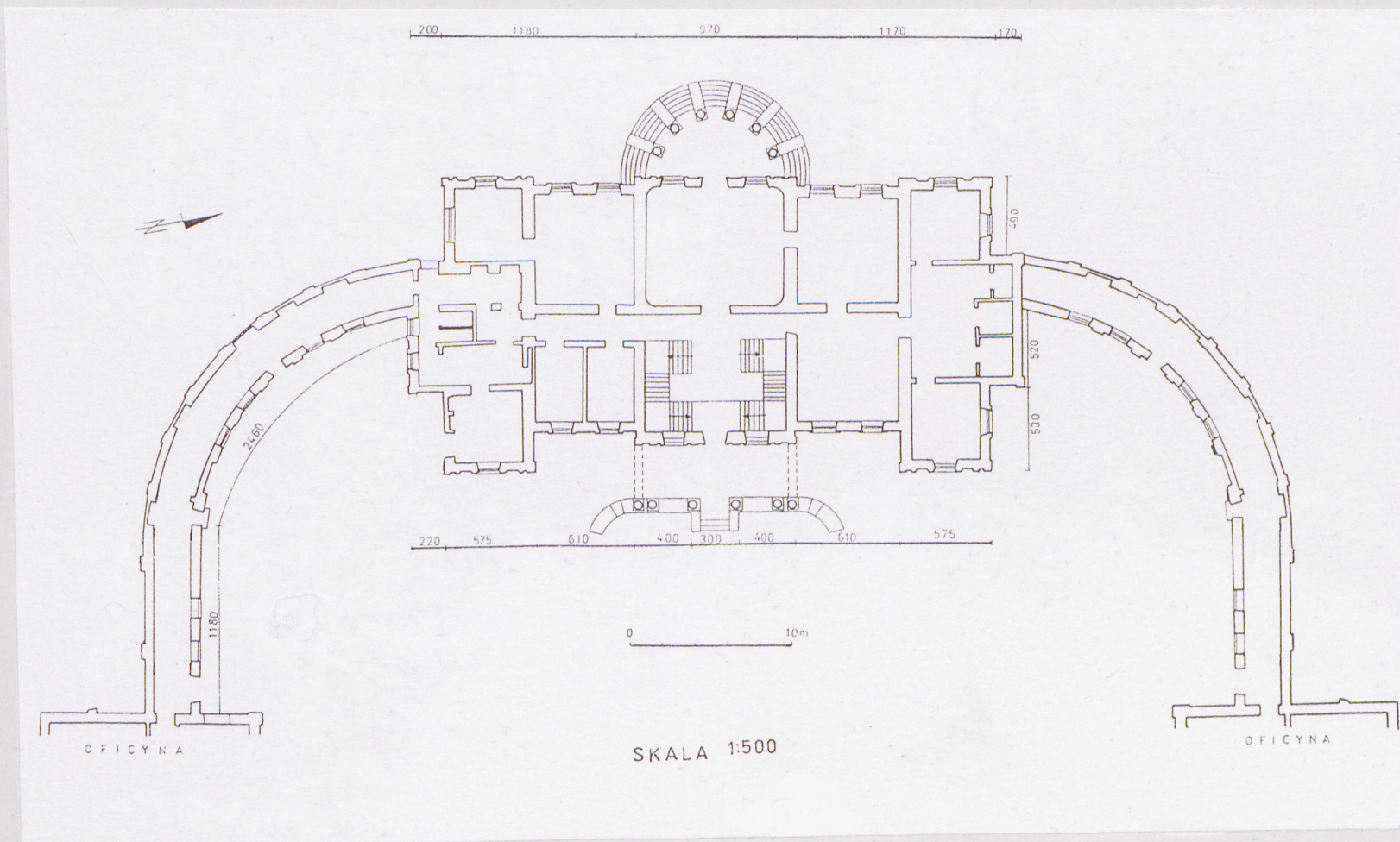
Wnętrza. Gładkie; ściany rozcłódkowane ciągiem płytkich prostokątnych nisz.

~~Wnętrze~~ - korpusu głównego - w trakcie gen. remontu.

Wyposażenie. Obiekt spalony, nie zachował pierwotnego wyposażenia. Widoczne na poziomie górnej kondygnacji gzymsy wieńczące ściany oraz profilowane nadproża - być może odremontowano z wyzyskaniem pierwotnych relikwów.

Instalacje. W trakcie generalnego remontu.

1. Miejscowość.....	2. Gmina.....	3. Województwo.....	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
DOLHOBYCZÓW	LOCO	ZAMOJSKIE	PALAC	RZUT PRZYZIEMIA Fot. archiwalna, 1964 r. -widok od zach.

Wkładkę założył: G. Michalska 30.XI.1996 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

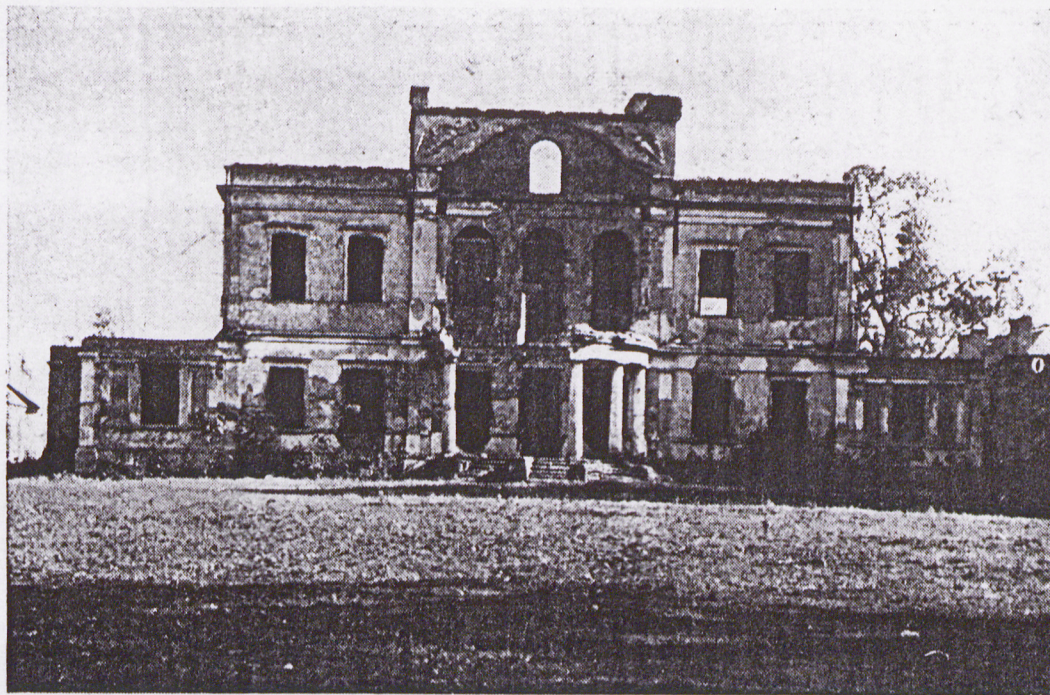

Fig. 60. Dolhobyczów, pałac pocz. w. XIX i 1837 arch. A. Corazzi.
Widok od zach. (s. 7).

1. Miejscowość <u>DOLHOBYCZÓW</u>	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina <u>LOCO</u>	PAŁAC	1. Widok od pd. - zach.
3. Województwo <u>ZAMOJSKIE</u>		2. Fasada - widok od wsch.
		3. " " " od pd. - wsch.
		4. Widok od pd. - wsch.
		5. Elew. front. skrzydła pd.
		6. Widok na pd. - wsch. naroże skrzydła pd.

Wkładkę założył: G. Michalska 30.XI.1996 r.

(imię, nazwisko, data)

ROSIOŚK Lublin

Miejsce przechowywania negatywów:

1. Fragment portyku przed wejściem głównym.

2. " elewacji bocznej zach. części skrzydła pd.

3. " oraz fragment pd. elewacji korpusu gł. i galerii pd.

4. Galeria pd. - widok od wsch.

5. " pn. - " " zach.

6. " pd. - fragment elew. tylnej.

1. Miejscowość..... DOLHOBYCZÓW 2. Gmina..... LOCO 3. Województwo..... ZAMOJSKIE	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) PAŁAC	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) 1. Elewacja tylna - widok od pn. - zach. 2. Fragment elew. tylnej - widok od pd. - zach. 3. Zwieńczenie pseudoryzalitu osowego-elew. tylna 4. Elewacja tylna - okno parteru. 5. Piaskowcowe elementy wystroju przyg.do mont. 6. j. w.

Wkładkę założył: **G Michalska 30. XI. 1996 r.**

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: **ROSIOŚK LUBLIN**

1. Wnętrze - główny hall parterowy, widok na główne wejście.
2. Nowe schody " FRANCUSKIE" w trakcie budowy.
3. Górna kondygnacja - podest klatki schodowej w budowie.
4. " " - pomieszczenie na osi, w trakcie tylnym.

